

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jana Hoňková.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského

PRACOVNÍ

PRÁVO

Pracovní právo

- upravuje vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nad 15 let, vychází ze zákoníku práce, vzniká na základě sjednání pracovní smlouvy a její platnosti, nebo zvolením či jmenováním osoby do funkce
- u prací konaných mimo pracovní poměr, např. dohody o provedení práce) nesmí rozsah práce být delší než 150 hodin v roce

Pracovní smlouva musí obsahovat:

- jméno zaměstnance a zaměstnavatele
- druh práce
- místo výkonu práce
- den nástupu
- délku dovolené, na kterou má zam. nárok
- zkušební (3 měs.) a výpovědní doba
- poměr na dobu určitou, neurčitou
- způsob, termín a výši odměňování
- délku a rozvržení pracovní doby
- podpisy

Změny ve smlouvě pouze písemně!

- mohou být i další podmínky (např. zákaz vykonávat stejnou činnost rok po skončení poměru), to musí být ale kompenzováno
- odstupné bývá ve výši trojnásobku průměrného výdělku
- u mladistvých do 18 let, těhotných a postižených jsou práva výhodnější
- bez souhlasu smí být zaměstnanec převeden na nutnou dobu na jinou práci při živelních událostech

Zánik pracovního poměru

Výpovědní doba (obvykle 2 měsíce) začíná od 1. dne měsíce po doručení výpovědi.

Poměr skončí **událostí** (uplynutím doby, dokončením práce, úmrtí) nebo **rozvázáním**:

- **dohodou**
- **výpovědí** - po uplynutí výpovědní doby na základě důvodů ze zákona (zrušení, přemístění, snižování stavů, porušování kázně) – nesmí být v ochranné době nemoci, těhotenství, na mateřské, při povolání do vojska a veřejné funkce)
- **okamžitým zrušením** (při porušení kázně, trestném činu, nebo nevyplacení mzdy)
- **zrušením ve zkušební době** (kdykoli bez důvodu)

Zaměstnavatel je povinen:

- přidělovat práci podle pracovní smlouvy
- platit mzdu
- vytvářet podmínky pro plnění úkolů
- dodržovat všechny pracovní podmínky
- zabránit diskriminaci z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, jazyka, víry, náboženství, politického přesvědčení, národnosti, majetku, zdravotního stavu, věku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině
- informovat o změnách, které by měly vliv na práci z.
- uhradit finanční odškodnění za pracovní úraz, pokud nebyl způsoben kvůli porušení předpisů
- spolupracovat s odborovými organizacemi

Zaměstnanec je povinen:

- odvádět ze mzdy zálohu na daň, pojistné na sociální zabezpečení, pojistné veřejného zdravotního pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
- konat práci podle pracovní smlouvy
- dodržovat pracovní kázeň a právní předpisy
- pracovat svědomitě a spolupracovat s ostatními
- hospodařit s prostředky zaměstnavatele, ochraňovat jeho majetek
- vedoucí pracovník musí navíc řídit, kontrolovat a hodnotit práci podřízených, co nejlépe ji organizovat a zajišťovat bezpečnost

婦 Pracovní doba

- nejvýše 40 hodin týdně, nejdéle po 6 hodinách musí být 30min. pauza na jídlo, která se do doby nezahrnuje, (mladistvým musí být tato přestávka poskytnuta nejdéle po čtyři a půl hodinách nepřetržité práce), za rok musí být 4 týdny dovolené za průměrný plat

Délka pracovní doby některých zaměstnanců

- a) pracujících v podzemí při těžbě uhlí, rud a nerudných surovin, v důlní výstavbě a na báňských pracovištích geologického průzkumu činí nejvýše 37,5 hodiny týdně,
- b) s třísměnným a nepřetržitým pracovním režimem činí nejvýše 37,5 hodiny týdně,
- c) s dvousměnným pracovním režimem činí nejvýše 38,75 hodiny týdně,
- d) mladších 16 let činí nejvýše 30 hodin

Zvláštní pracovní podmínky

Ženy nesmějí dělat práci ohrožující mateřské poslání a pracovat pod zemí, mají nárok na 28 týdnů mateřské dovolené (6 týdnů před porodem) do 3 let věku dítěte pak ony nebo otec na rodičovskou dovolenou a musí jim být drženo místo, rodičovský příspěvek může pobírat až do 4 let věku dítěte, ale místo se držet nemusí.

Mladiství mohou dělat jen zdraví neškodlivé práce, nesmí pracovat přesčas a v noci a při pracích pod zemí a při ražení tunelů.

Noční práce

婦 Je práce konaná v noční době. Noční doba je doba mezi 22. a 6. hodinou.

婦 Pracovní doba zaměstnance pracujícího v noci nesmí překročit osm hodin v rámci 24 hodin po sobě jdoucích;

Zdroj:

嬭 KOLEKTIV AUTORŮ, *Odmaturuj ze
společenských věd*, 1.vyd. Brno: Didaktis,
2008, ISBN 978-80-7358-122-0, str. 61